

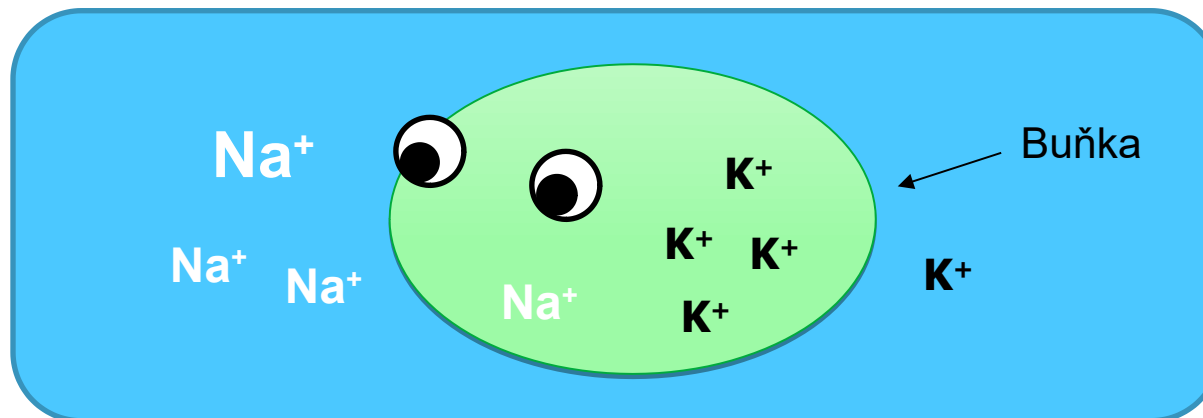
Poruchy elektrolytů – Na, K

Martin Janků

Výstupy z učení

- Student identifikuje poruchy natremie a kalemie
- Student vyjmenuje symptomy a možné příčiny poruch těchto elektrolytů
- Student je schopen diskutovat základní principy terapie poruch natremie a kalemie

Norma

Na^+

135-145 mmol/l

Převážně extracelulární

Hydratace

K^+

3,5-5,3 mmol/l

Převážně intracelulární

pH

Hyponatremie

Na < 135 mmol/l

Na < 125mmol/l → **symptomy** (nervosvalový přenos, CNS)

!Příliš rychlá korekce – riziko pontinní myelinolýzy!

○ svalová slabost

Dif. diagnostika, pozvolná léčba (p.o./IV)

○ nauzea

○ zvracení

○ poruchy vědomí, křeče

Agresivní léčba – 3%NaCl IV → do ústupu příznaků

+

kauzální terapie (např.)

- restrikce vody
- vysazení thiazidových diuretik
- substituce mineralokortikoidů

HYPONATREMIA

HIPPO-SALT-SHAKER

HYPOVOLEMIA

HIPPO-VOLUME-CUP

RENAL LOSSES

KIDNEY LOSS

DIURETICS

DIE-ROCKET

MINERALCORTICOID DEFICIENCY

MINERALS BROKEN

RENAL TUBULAR ACIDOSIS

KIDNEY TUBA ACIDIC-LEMON

CEREBRAL SALT WASTING

BRAIN WASTING SALT

EXTRARENAL LOSSES

OUTSIDE KIDNEY LOSS

DIARRHEA

TOILET

VOMITING

VOMIT

PANCREATITIS

PANCREAS-ON-FIRE

POOR INTAKE

EMPTY SALT-SHAKER

EUVOLEMIA

EVEN-VOLUME-CUP

HYPERVOLEMIA

HIKER-SALT-SHAKER

GLUCOCORTICOID DEFICIENCY

GLUE-QUARTER ON STEROIDS BROKEN

TEA AND TOAST

TEA AND TOAST

PSYCHOGENIC POLYDIPSIA

POLLY-DIPPER

CHRONIC MALNUTRITION (RESET OSMOSTAT)

GRONE WITH NUTRITIONAL-MALLET

HYPOTHYROIDISM

HIPPO-THIGH-DROID

SIADH

INAPPROPRIATE ANT-TIE DIE-ROCKET

BEER POTOMANIA

BEER POT

NEPHROTIC SYNDROME

NERD-FROG

CARDIAC FAILURE

DEAD HEART

CIRRHOsis

C-ROSES LIVER

ACUTE RENAL FAILURE

DEAD ACUTE-ANGLE KIDNEY

CHRONIC RENAL FAILURE

DEAD CRONE KIDNEY

Hypernatremie

Na > 145mmol/l → **symptomy** (žízeň → zmatenost, nauzea)

Na > 155mmol/l → výrazné zvýšení mortality

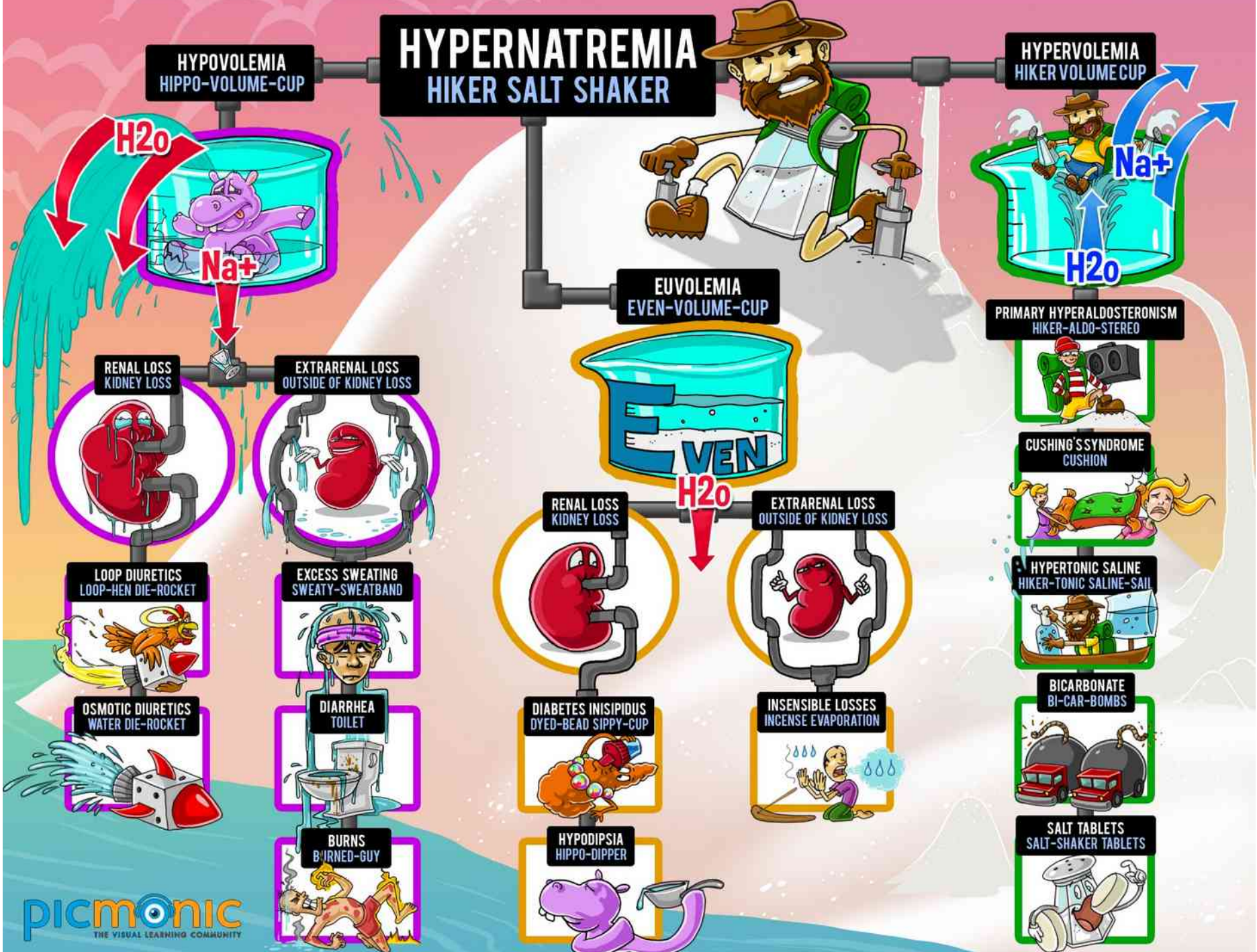
Léčba – substituce volné vody

• p.o. / 5%G / FR ½

Deficit H₂O = CTV (1-140/S Na⁺)

(CTV = *muži* 0,6 x hmotnost, *ženy* 0,5 x hmotnost)

• pozvolná – max. ↓Na o 0,5mmol/l/h

Hyperkalemie

⦿ $K > 5,6 \text{ mmol/l} \rightarrow$ **symptomy**

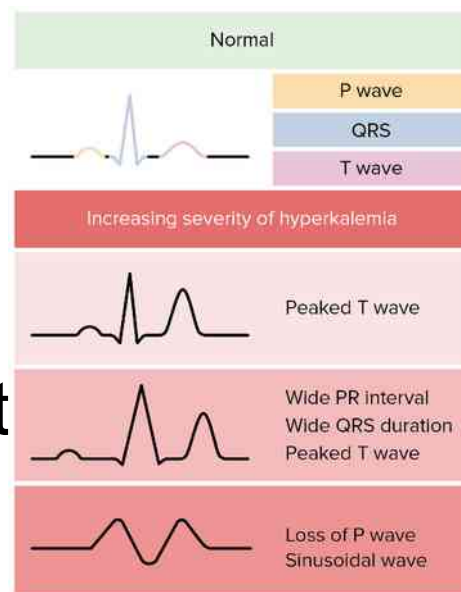
⦿ **kardio**

- ⦿ EKG
- ⦿ arytmie
- ⦿ bradykardie

⦿ **svalová slabost**

⦿ **parestezie**

⦿ **zmatenost**

<https://cdn.lecturio.com/assets/Hyperkalemia-EKG-936x1200.png>

Terapie

rychlost účinku

⦿ calcium gluconicum/chloratum IV

⦿ salbutamol nebulizace

⦿ furosemid IV + krystaloid

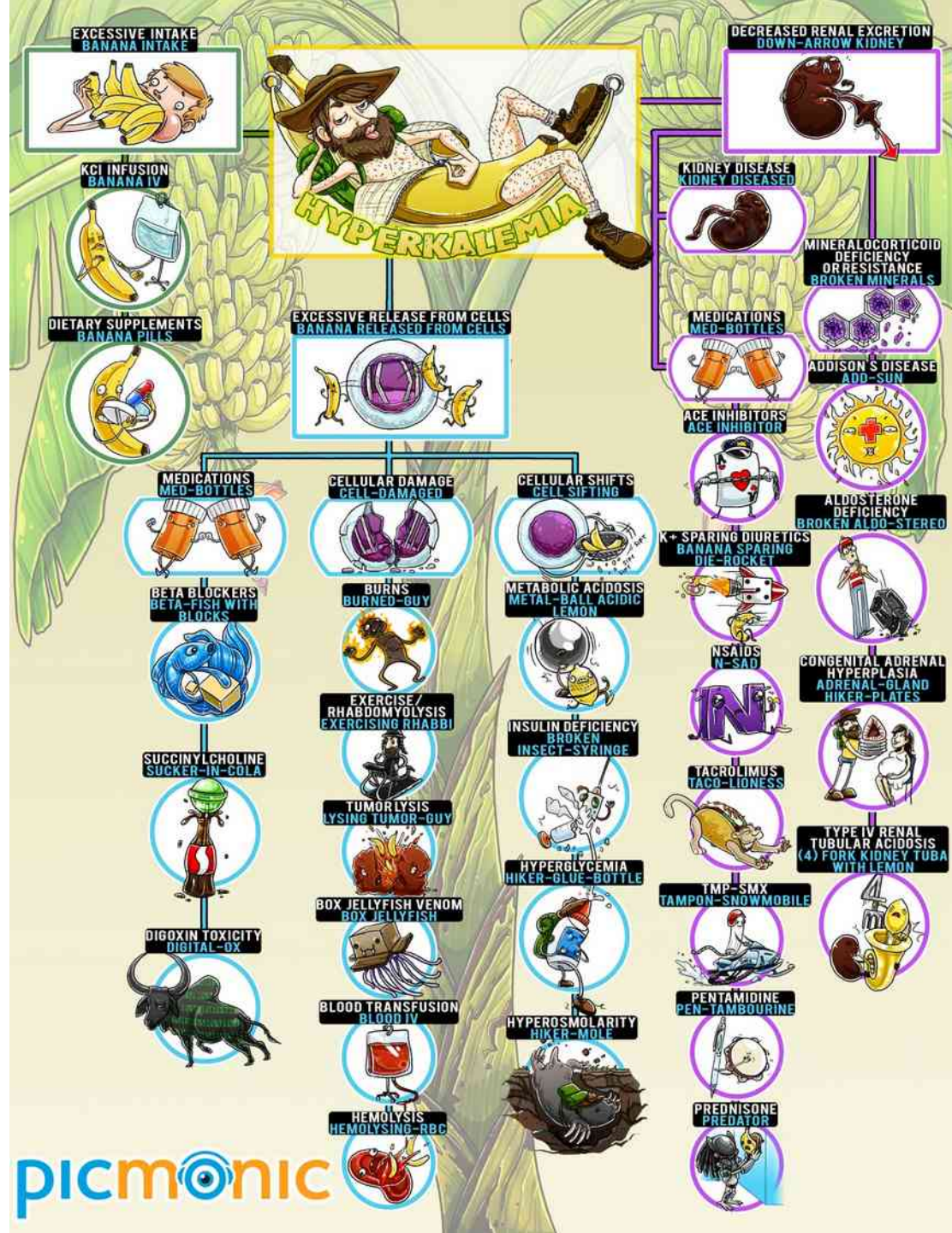
⦿ natrium bikarbonát (acidóza)

⦿ G10% + insulin

⦿ calcium resonium

⦿ hemodialýza

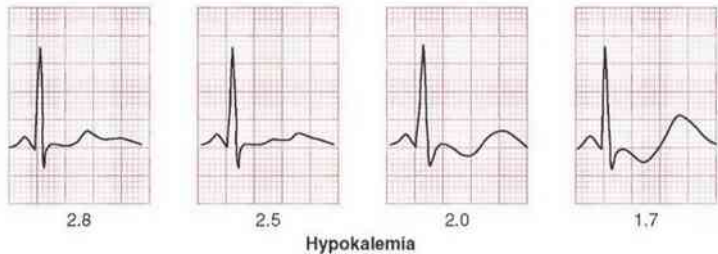
https://cdn.picmonic.com/pages/wp-content/uploads/2016/04/1M_INFO_Hyperkalemia_C1.7.jpg

Hypokalemie

⦿ $K < 3,5 \text{ mmol/l} \rightarrow$ symptomy

⦿ kardio

⦿ EKG

⦿ svalová slabosť, tetanie

⦿ porucha motility GIT

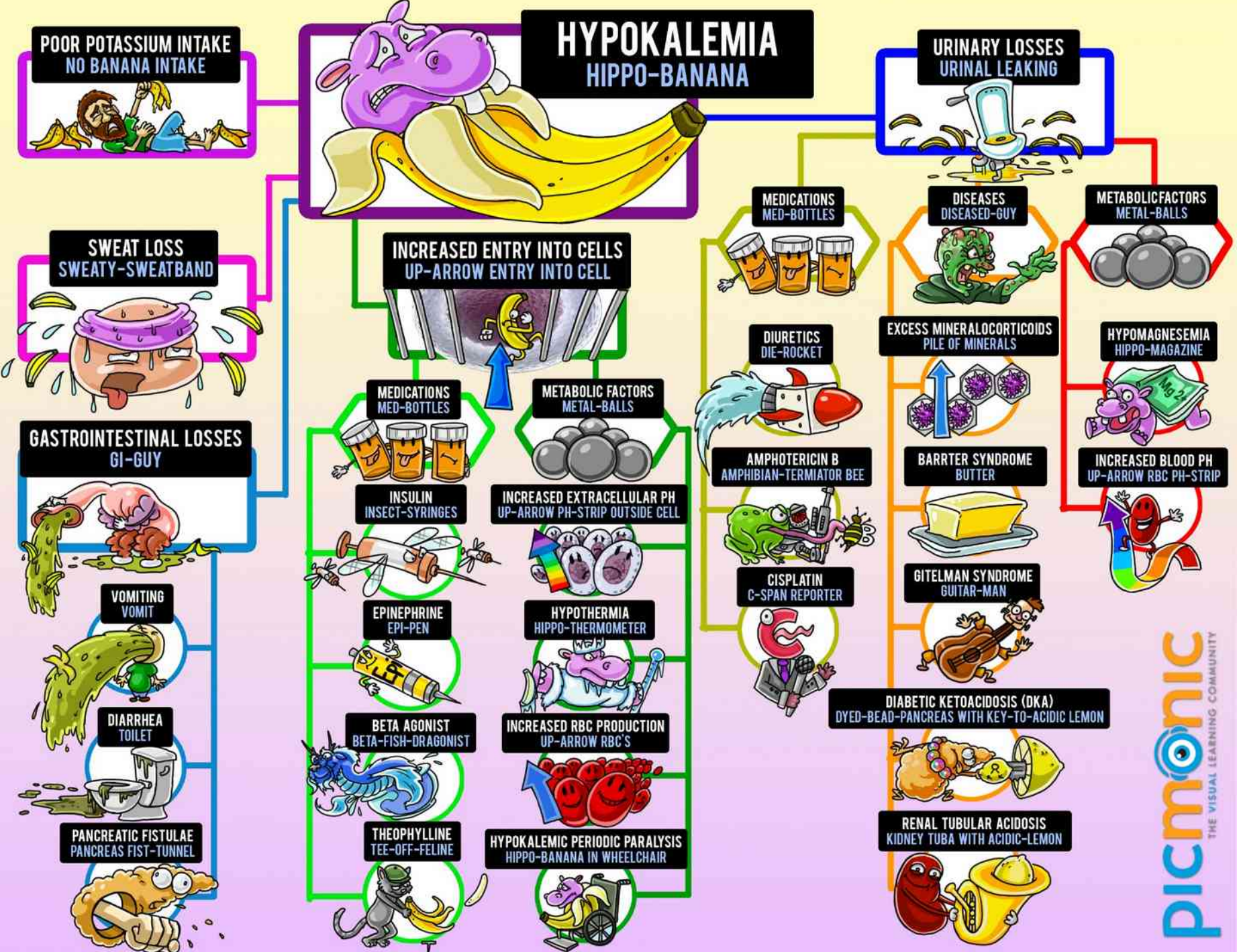
⦿ únava

<http://what-when-how.com/wp-content/uploads/2012/04/tmp1421111.jpg>

Terapie

⦿ p.o. Kalnormin

⦿ IV KCl 7,45% max 30ml/1000ml FR

Take home message

- Normální hodnoty **Na** jsou **135-145 mmol/l**
- Normální hodnoty **K** jsou **3,5-5,6 mmol/l**

- Natremie je významně ovlivněna **hydratací** organismu
- Kalemie je významně ovlivněna **pH** plasmy

- Akutní symptomatickou hyponatremii léčíme do ústupu symptomů agresivně, chronickou/asymptomatickou s rozmyslem a pomalu
- U hypo/hyperkalemie nacházíme charakteristické změny na EKG

MUNI
MED